

69829 - Mukim olduğu halde üç gün boyunca mestinin üzerini meshederek namaz kılan kimsenin, iki günlük namazını tekrar kılması gerekir mi?

Soru

Mukim için meshin süresi bir gün ve bir gece (yani 24 saat) olmasına rağmen, ben, abdest aldıktan sonra üç gün boyunca, çoraplarımı hiç çıkarmadan aralıksız olarak aynı çoraplarımın üzerini meshettim. Kılmış olduğum ikinci ve üçüncü günlerdeki namazlarım geçerli midir? Yoksa meshin belirtilen süresine aykırı hareket ettiğimden dolayı namazlarımı tekrar kılmam mı gerekiyor?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Sahih sünnet (hadisler), mestin (çarığın) üzerini meshetme süresinin, mukim için bir gün ve bir gece (yani 24 saat), yolcu için ise, üç gün ve üç gece (yani 72 saat) olduğuna delâlet etmiştir. Çorapların üzerini meshetmek, mestin (çarığın) üzerini meshetmek gibidir.

Nitekim Şureyh b. Hânî'den -Allah ona rahmet etsin- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

أَتَيْتُ عَائِشَةَ أَسْأَلُهَا عَنِ الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ فَقَالَتْ: عَلَيْكَ بِأَبْنِ أَبِي طَالِبٍ، فَسَلُّهُ؛ فَإِنَّهُ كَانَ يُسَافِرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَسَأَلْنَا فَقَالَ: جَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ لِلْمُسَافِرِ، وَيَوْمًا وَلَيْلَةً لِلْمُقِيمِ. [رواه مسلم]

"Mestin (çarığın) üzerini meshetme konusunda Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun- soru sormak için geldim.

Bana:

- Ebu Tâlib'in oğluna (Ali'ye) git. Çünkü o, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte yolculuğa çıkardı, dedi.

Bunun üzerine ona (Ali'ye) gelip sorduk.

Ali -Allah ondan râzı olsun- bize şöyle dedi:

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-(mestin üzerini meshin süresini) yolcu için üç gün ve üç gece, mukim için ise, bir gün ve bir gece olarak tayin etti." (Müslim; hadis no: 276).

عَنْ خُرَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ سُئِلَ عَنِ الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ فَقَالَ: لِلْمُسَافِرِ ثَلَاثَةٌ، ((وَلِلْمُقِيمِ يَوْمٌ))

[رواه الترمذي وأبو داود وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الترمذي]

Huzeyme b. Sâbit'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e mestin (çarığın) üzerini meshin süresi hakkında sorulduğunda o şöyle buyurmuştur:

"Yolcu için üç gün, mukim için bir gündür." (Tirmizî; hadi no: 95. Ebu Davud; hadis no: 157. İbn-i Mâce; hadis no: 553. Elbânî; "Sahihu't-Tirmizî"de 'hadis sahihtir', demiştir.

Safvân b. Assâl'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

كَانَ يَأْمُرُنَا إِذَا كُنَّا سَفَرًا أَوْ مُسَافِرِينَ أَنْ لَا نَنْزِعَ خِفَافَنَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ إِلَّا مِنْ جَنَابَةٍ وَلَكِنْ مِنْ غَائِطٍ وَبَوْلٍ وَتَوَمٍّ. [رواه الترمذي والنسائي وابن ماجه وحسنه الألباني]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, yolculukta veya yolcu olduğumuz zaman -cünüplük hâli bunun dışındadır-, (abdestli olarak giydiğimiz takdirde), büyük ve küçük abdest bozmak ile uyku uyumak gibi hallerde üç gün ve üç gece (yetmiş iki saat) mestlerimizi (çarıklarımızı) çıkarmamamızı emrederdi." (Tirmizî; hadis no: 96. Nesâî; hadis no: 127. İbn-i Mâce; hadis no: 478. Elbânî de, 'hadis hasendir' demiştir.

İkincisi:

Âlimlerin görüşlerinden en tercihli olanına göre, meshin süresi, abdest bozulduktan sonra alınan ilk abdestte ayakların üzerini meshetmekle başlar. Mestin (çarığın) giyildiği andan itibaren meshin süresi başlamaz. Aynı şekilde mesti giydikten sonra abdestin bozulduğu andan itibaren de meshin süresi başlamaz. Örneğin bir kimse, sabah namazı için abdest aldıktan sonra mestini (çarığını) giyer, sabah saat dokuzda abdestini bozduktan sonra abdest almaz da saat onikide abdest alırsa, meshin süresi, saat onikiden itibaren başlar, bir sonraki güne kadar yani saat onikiye kadar devam eder.

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Evzâî ve Ebu Sevr şöyle demişlerdir: Mestin üzerini meshin süresi, abdest bozulduktan sonra yeniden abdest aldığı andan itibaren başlar.

Bu, aynı zamanda İmam Ahmed ve Davud'dan rivâyet olunan görüştür. Bu, delil yönünden en tercihli görüştür. İbn-i Münzir de bu görüşü tecih etmiş ve buna yakın bir rivâyeti Ömer b. Hattab'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet etmiştir." ("el-Mecmû"; c: 1, s: 512).

İbn-i Useymîn de -Allah ona rahmet etsin- bu görüşü tercih etmiş ve şöyle demiştir:

"Çünkü hadisler: (Mukim mesheder), (yolcu mesheder). Bir kimsenin, meshetme fiili olmadan (mestinin/çarığının üzerini meshetmeden) meshettiğini söylemek, mümkün değildir. Doğru olan da bu görüştür." ("eş-Şerhu'l-Mumti"; c: 1, s: 186).

Üçüncüsü:

Bir grup âlim, - İbn-i Hazm ve Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye de -Allah ikisine de rahmet etsin- bunlardandır:- "Bu konuda herhangi bir delil olmadığından dolayı, meshin süresinin bitmesi ile abdest bozulmaz. Abdest, -önden ve arkadan çıkan şeyler gibi- abdesti bozan şeylerle bozulur, görüşünü tercih etmişlerdir." ("el-Muhallâ; c: 2, s: 151. "el-İhtiyârâtü'l-Fıkhiyye"; s: 15."eş-Şerhu'l-Mumti"; c: 1, s: 216).

Buna göre, bir kimse abdestli iken, öğle namazından önce mesh süresi biterse (dolarsa), bu abdestle -abdesti bozuluncaya kadar- öğle namazı ile diğer namazlarını, kılabilir.

Yukarıda geçen bütün açıklamalara göre, eğer sen abdestli değilken meshin süresi bitmiş ise, meshin süresi bittikten sonra ayaklarını yıkamayıp üzerini meshederek aldığın abdestten sonra kıldığın bütün namazları tekrar kılman gerekir.

Eğer sen, abdestli iken meshin süresi bitmiş ise, meshin süresinin bitmesiyle abdestinin bozulduğu andan itibaren namazlarını tekrar kılman gerekir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.